

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ ІМ. С. І. ЮРІЯ

«Затверджую»
Декан факультету фінансів
_____ Кізима А.Я.
«__» _____ 2017 р.

«Затверджую»
Перший проректор
_____ Шинкарик М. І.
«__» _____ 2017 р.

«Затверджую»
Директор навчально-наукового
інституту інноваційних освітніх
технологій _____ Десятнюк О. М.
«__» _____ 2017 р.

ПРОГРАМА ТРЕНІНГУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНАХ
ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Освітньо-кваліфікаційний рівень - бакалавр

Галузь знань 0305 «Економіка і підприємництво»

Спеціальність 6.03050801 «Фінанси і кредит»

Спеціалізація «Фінанси»

Кафедра фінансів ім. С.І. Юрія

Форма навчання	Курс	Семестр	Практичні заняття (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)
Денна	4	2	24	36	54
Заочна	4	2	6	48	54

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво», спеціальності 6.03050801 «Фінанси і кредит», затвердженої Вченою радою ТНЕУ (протокол № 6 від 14 .11. 2017 року).

Робочу програму склала доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія, канд. екон. наук Коломийчук Наталія Михайлівна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів ім. С.І. Юрія, протокол протокол № 6 від 14 .11. 2017

Завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія,
д-р екон. наук, професор

Кириленко О. П.

Розглянуто та схвалено науково-методичною комісією з фінансів, банківської справи та страхування , протокол № протокол № 6 від 14 .11. 2017 року.

Голова НМК з фінансів, банківської справи
та страхування
д-р екон. наук, професор

Десятнюк О.М.

1. ОПИС ТРЕНІНГУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Тренінг зі спеціальності	Галузь знань, напрям підготовки, професійні орієнтації, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів ECTS: <i>Денна форма – 1,5</i></p> <p>Загальна кількість годин: <i>Денна форма – 54</i></p>	<p>Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»</p> <p>Спеціальність 7.03050801 «Фінанси і кредит»</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень - Спеціаліст</p> <p>Спеціалізація - «Фінанси»</p>	<p>Вибіркова дисципліна циклу природничо-наукової та загальноекономічної підготовки</p>
		<p>Рік підготовки: <i>Денна форма – четвертий.</i> <i>Заочна форма – четвертий.</i></p> <p>Семестр: <i>Денна форма – перший.</i></p>
		<p>Практичні заняття <i>Денна форма – 24 год.</i> <i>Заочна форма – 6 год.</i></p>
		<p>Самостійна робота студентів: <i>Денна форма – 36 год.</i> <i>Заочна форма – 48 год.</i></p>

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ТРЕНІНГУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

2.1. Мета тренінгу зі спеціальності.

Тренінг зі спеціальності дає можливість студентам ознайомитись із методами роботи працівників територіальних органах Пенсійного фонду України, що сприятиме адаптації випускників до умов і характеру проходження стажування та можливої майбутньої роботи.

Мета тренінгу зі спеціальності полягає у закріпленні теоретичних знань студентів, одержаних під час навчання в університеті, та набутті практичних навиків роботи відповідно до місця проходження стажування.

2.2. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує проходження тренінгу:

- здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій формування організації роботи органами Пенсійного фонду України;

- спроможність ідентифікувати причини та чинники, які впливають на призначення та виплати пенсій органами Пенсійного фонду України;

- здатність проаналізувати діяльність територіальних органів Пенсійного фонду України з визначенням переваг та недоліків її здійснення.

2.3. Програмні результати, отримані студентом за результатами проходження тренінгу:

- показати належний рівень знань у сфері призначення пенсій;

- вміти виявляти та аналізувати питання щодо виплати пенсій.

2.4. Завдання проходження тренінгу: вивчення організації діяльності територіальних органів Пенсійного управління, основними завданнями якого є забезпечення реалізації державної політики з питань пенсійного забезпечення, виконання вимог актів законодавства про пенсійне забезпечення головним управлінням та його підвідомчими управліннями.

2.5. Завдання проведення практичних занять

Завдання проведення практичних занять складаються керівником тренінгу відповідно до програми тренінгу та представляються у вигляді навчально-тематичного плану тренінгу зі спеціальності, котрий оформлюється у вигляді щоденника.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ТРЕНІНГУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

№ з/п	Етапи тренінгу зі спеціальності та їх зміст	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Ознайомлення з предметом і завданнями проходження стажування. Отримання чітких вимог та пояснень щодо написання та оформлення, захисту звіту по стажуванню.	2	1
2.	Ознайомлення з структурою Головного управління Пенсійного фонду, його структурними підрозділами, його функціональним призначенням, особливостями діяльності, правовим забезпеченням.	2	
3.	Розгляд основних законодавчих та інструктивних документів, які регламентують діяльність Головного управління Пенсійного фонду України та його територіальних органів, а саме це: Конституція України, Закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, Положення про Головне Управління Пенсійного фонду України розпорядження.	2	
4.	Ознайомлення з основними завданнями, функціями та правами у територіальних органах Пенсійного фонду України.	2	1
5.	Вивчення організації роботи підвідомчих управлінь Фонду щодо призначення (перерахунку) і виплати пенсій, та інших виплат відповідно до законодавства.	4	1
6.	Ознайомлення з відділом адміністративно-господарського забезпечення та відділом управління пенсійного забезпечення військовослужбовців та деяких інших категорій громадян Головного управління Пенсійного фонду України.	4	1
7.	Ознайомлення з основними завданнями, функціями, правами фінансово-економічного управління ГУПФУ.	2	1
8.	Ознайомлення з відділом персоналу та організаційно-інформаційної роботи, юридичним відділом Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області. Проведення підсумкової роботи по проходженню тренінгу. Підбиття підсумків проведення тренінгу.	4	
Разом		24	6

1. ЗМІСТ ЕТАПІВ ТРЕНІНГУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Ознайомлення з предметом і завданнями проходження стажування. Отримання чітких вимог та пояснень щодо написання та оформлення, захисту звіту по стажуванню.

У результаті проходження стажування практиканти повинні:

Знати:

- законодавчу та нормативно-правову базу, що регламентує діяльність Пенсійного фонду, визначає механізм формування, використання фінансових ресурсів державного соціального страхування та управління ними в сучасних умовах;
- методику виконання розрахунків щодо нарахування і призначення пенсій, допомог, надання соціальних послуг;
- особливості обліку, звітності та контролю в територіальних органах Пенсійного фонду;
- структуру та посадові обов'язки працівників територіальних органів Пенсійного фонду, що сприятиме адаптації випускників до умов та характеру можливої майбутньої роботи.
- проблеми органів Пенсійного фонду України, перспективи його розвитку та напрями вдосконалення в сучасних умовах.

Вміти:

- аналізувати законодавчі та інструктивні документи, що стосуються платників єдиного соціального внеску, доходів і видатків бюджету Пенсійного фонду України, регламентують його діяльність;
- використовувати в практичній діяльності сучасні методи та форми роботи з мобілізації доходів, нарахування і призначення різних видів пенсій, надання соціальних допомог;
- характеризувати особливості організації планування й фінансування дохідної та видаткової частин бюджету Пенсійного фонду України; методи контролю за повнотою та своєчасністю сплати страхових внесків та цільовим використанням коштів державного пенсійного страхування;

- формувати звітність в територіальних органах Пенсійного фонду України;
- застосовувати методику та техніку виконання розрахунків сум страхових внесків, пенсій і соціальних допомог з пенсійного страхування; фінансових санкцій за порушення норм чинного законодавства;
- використовувати результати аналізу питань організації пенсійного страхування в управлінській діяльності територіальних підрозділів Пенсійного фонду України;
- використовувати теоретичні знання у практичній діяльності територіальних підрозділів Пенсійного фонду України.

2. Ознайомлення з структурою Головного управління Пенсійного фонду, його структурними підрозділами, його функціональним призначенням, особливостями діяльності, правовим забезпеченням. Ознайомитись із структурою територіальних органів Пенсійного фонду України, організацією його роботи, правами та обов'язками працівників. Опрацювати Положення про Головне Управління Пенсійного фонду України.

3. Розгляд основних законодавчих та інструктивних документів, які регламентують діяльність Головного управління Пенсійного фонду України та його територіальних органів, а саме це: Конституція України, Закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, розпорядження. У своїй діяльності управління керується Конституцією України і законами України, Указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, Положенням про Пенсійний фонд України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 року № 280, іншими нормативно-правовими актами, постановами управління та наказами Пенсійного фонду України (далі – Фонд), наказами Головного управління, цим Положенням. Управління виконує свою роботу на основі піврічних планів.

4. Ознайомлення з основними завданнями, функціями та правами у територіальних органах Пенсійного фонду України. Основним завданням управління є забезпечення реалізації державної політики з питань пенсійного забезпечення, виконання вимог актів законодавства про пенсійне забезпечення головним управлінням та його підвідомчими управліннями.

5. Вивчення організації роботи підвідомчих управлінь Фонду щодо призначення (перерахунку) і виплати пенсій, та інших виплат відповідно до законодавства.

6. Ознайомлення з відділом адміністративно-господарського забезпечення та відділом управління пенсійного забезпечення військовослужбовців та деяких інших категорій громадян Головного управління Пенсійного фонду України. Основне завдання управління - забезпечення реалізації державної політики з питань пенсійного забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та інших осіб (крім військовослужбовців строкової служби та членів їх сімей), які мають право на пенсію згідно із Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

7. Ознайомлення з основними завданнями, функціями, правами фінансово-економічного управління ГУПФУ. Основними завданнями управління є:

забезпечення належного планування (прогнозування) та виконання бюджету Головного управління;

забезпечення повного та своєчасного фінансування виплати пенсій, щомісячного довічного грошового утримання суддям у відставці та інших виплат, які згідно із законодавством здійснюються за рахунок коштів Фонду та інших джерел, визначених законодавством (далі – пенсійні виплати);

забезпечення збору, обліку страхових коштів до солідарної пенсійної системи, інших коштів відповідно до законодавства;

організація роботи по складанню, розгляду, затвердженню та виконанню кошторисів підвідомчих управлінь;

ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності, формування бюджетної, фінансової, податкової та статистичної звітності.

8. Ознайомлення з відділом персоналу та організаційно-інформаційної роботи, юридичним відділом Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області. Проведення підсумкової роботи по проходженню тренінгу. Підбиття підсумків проведення тренінгу.

Основними завданнями відділу персоналу та організаційно-інформаційної роботи є:

1) реалізація державної політики з питань управління персоналом у Головному управлінні та ведення інформаційно-роз'яснювальної та організаційної роботи;

2) забезпечення здійснення начальником Головного управління своїх повноважень з питань управління персоналом;

3) забезпечення організаційного розвитку Головного управління;

4) добір персоналу Головного управління;

5) прогнозування розвитку персоналу, заохочення працівників до службової кар'єри, підвищення рівня їх професійної компетентності;

6) здійснення аналітичної та організаційної роботи з кадрового менеджменту;

7) організаційно-методичне керівництво та контроль за роботою з персоналом у підпорядкованих територіальних органах;

8) документальне оформлення вступу на державну службу, її проходження та припинення.

Головне завдання юридичного відділу - організація правової роботи, спрямованої на правильне застосування, неухильне дотримання та запобігання невиконанню вимог законодавства, нормативних актів Пенсійного фонду України Головним управлінням Фонду, його підвідомчими органами, їх керівниками та працівниками під час виконання покладених на них завдань і функціональних обов'язків, а також захист інтересів Головного управління в судах.

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Назвіть основні проблеми реформування вітчизняної пенсійної системи.
2. Охарактеризуйте рівні пенсійної системи України.
3. В чому полягають проблеми формування доходів бюджету Пенсійного фонду України? Дайте їм коротку характеристику.
4. Розкрийте напрями покращення ефективності використання фінансових ресурсів бюджету Пенсійного фонду України.
5. В чому полягають особливості управління коштами Пенсійного фонду України?

Завдання для індивідуальної роботи

1. Проблеми реформування пенсійної системи України в умовах соціально-економічних перетворень.
2. Прагматика та проблематика реалізації державного пенсійного страхування в Україні.
3. Фінансові ресурси бюджету Пенсійного фонду України: проблеми формування та використання в умовах проведення реформи пенсійної системи.
4. Основні напрями вдосконалення діяльності Пенсійного фонду України.
5. Резерви зростання доходів бюджету Пенсійного фонду України та покращення ефективності їх використання.
6. Особливості та проблеми фінансового планування та прогнозування доходів і видатків бюджету Пенсійного фонду України.
7. Проблеми вітчизняної системи пенсійного забезпечення та шляхи їх вирішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ :

1. Андріїв В. Соціальне страхування: історія проблеми / В. Андріїв

// Соціальний захист. - 2009. - № 2. - С. 43-51.

2. Архангельський Ю. Дієві чинники зменшення бідності в Україні / Ю. Архангельський, Ю. Мотиченко // Україна: аспекти праці. - 2010. - №1. - С. 35-40.

3. Багнюк І. Хто і коли має право на пенсію за вислугу років / І. Багнюк // Все про бухгалтерський облік. - 2011. - № 18. - С. 33-35.

4. Базилевич В.Д. Страхова справа / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич. - К.: Знання, 2008.

5. Бандур С.І. Система соціального страхування в Україні: сучасний стан та шляхи розвитку / С.І. Бандур, О.О. Кучинська // В кн. Стоян О.М. Україна: утвердження незалежної держави: 1991-2001. - К., 2001.

6. Банях В. Механізм соціального страхування населення / В. Банях. - Видання Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка. Економіка. -2010.- №94-95. - С. 60-63.

7. Березіна С. Пенсійна реформа в Швеції різноманітна як шведський стіл / С. Березіна"// Вісник Пенсійного фонду України. - 2011. - № 5-6. - С. 61-67.

8. Бессараб В. Реформа солідарної пенсійної системи: надто дорога непослідовність / В. Бессараб, Л. Грушко // Україна: аспекти праці. - 2010. - №1.-С. 12-20.

9. Білик М. Соціальний захист найманих працівників і напрями його поліпшення / М. Білик // Україна: аспекти праці. - 2009. - №4. - С. 25-28.

10. Виплати із Фонду страхування від нещасного випадку // Все про бухгалтерський облік. — 2011. — №89. - С. 3-7.

11. Губар О.Є. Соціальне страхування у забезпеченні суспільного добробуту / О.Є. Губар // Фінанси України. - 2011. -№ 8. - С. 130-136.

12. Губар О.Є. Організаційні та правові засади соціального страхування в Україні / О.Є. Губар // Формування ринкових відносин в Україні. - 2010. - №7- С. 155-162.

13. Демченко О. Проблеми страхування від нещасних випадків / О.

Демченко // Соціальний захист. - 2010. - №3. - С. 25-27.

14. Дрозд І. Втрати держави внаслідок виробничого травматизму зі смертельними наслідками / І. Дрозд, М. Дрозд, О. Семко // Україна: аспекти праці. - 2011. - №5. - С. 3-8.

15. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування та пенсійне забезпечення: Статистичний збірник. - Київ, 2011. - 49 с.

16. Зайчук Б.О. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування / Б.О. Зайчук, О.Б. Зарудний, С.Б. Березіна, В.Т. Александров, С.М. Недбаєва. - Київ: НВП „АВТ”, 2004. - 256 с.

17. Зайчук Б.О. Система пенсійного забезпечення: сьогодні і завтра / Б.О. Зайчук, В.С. Никитенко, В.І. Семендяєва. - К.: Формат ВПД, 2010. - 352 с.

18. Закон України “Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування” № 400/97-ВР від 26.06.1997р. // Все про бухгалтерський облік. - 2002.-№12-1.

19. Закон України “Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування” № 2213-III від 01.2001р. // Все про бухгалтерський облік. - 2003. - № 35. - С. 20-22.

20. Закон України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” № 1058-IV від 09.07.2003р. // Податки та бухгалтерський облік. - 2003.-№70.

21. Закон України “Про недержавне пенсійне забезпечення” № 1057-IV від 09.07.2003р. // Податки та бухгалтерський облік. - 2003. - № 75.

22. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про пенсійне забезпечення” № 854-IV від 22.05.2003р. // Соціальний захист. - 2003. - № 6.

23. Закон України “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань” №1105-XII від 23.09.1999р. // Все про бухгалтерський облік. - 2003.-№35.-С. 51-68.

24. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” №2213-111 від 02.03.2000р. // Все про бухгалтерський облік. - 2003. - №35. — С. 35-47.

25. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” №2240-111 від 18.01.2001р. // Все про бухгалтерський облік. - 2003. - №35. - С.4-20.

26. Залетов О. Огляд ринку добровільного медичного страхування на території України / О. Залетов. С. Сідько /’ Страхова справа. - 2001. - №3. - С. 39-42.

27. Зеленко В.А. Сучасні пенсійні системи країн пострадянського простору і досвід України / В.А. Зеленко // Актуальні проблеми економіки. - 2008. - №8.- С. 159-166.

28. Інструкція про порядок обчислення і сплати підприємствами, установами, організаціями та громадянами збору на обов’язкове державне пенсійне страхування, інших платежів, а також обліку їх надходження до Пенсійного фонду України. Затверджена постановою правління Пенсійного фонду України № 16-6 від 19.10.2001р. // Все про бухгалтерський облік. - 2002.-№12-1.

29. Інструкція про порядок обчислення і сплати внесків на загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та обліку їх надходження до Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Затв. Наказом Міністерства праці та соціальної політики України №339 від 18.12.200р. // Фінансова справа. - 2009.-№4.-С. 2-10.

30. Інструкція про порядок перерахування, обліку та витрачання страхових коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. Затв. постановою правління Фонду №12 від 20.04.2001р.-К., 2001.

31. Інструкція про порядок надходження, обліку та витрачання коштів

Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Затв. постановою правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності №16 від 26.06.2001р. // Консультант бухгалтера. - 2003. - №5. -С. 43-49.

32. Кабанов В. Негосударственные пенсионные фонды: мотивация участия для работодателя и работника / В. Кабанов // Финансовые услуги. - 2011.-№ 1-2.-С. 56-60.

33. Кірян Т. Страхова пенсійна виплата - чи можна їй надати більш цивілізованого вигляду? / Т. Кірян // Україна: аспекти праці. - 2010. - № 3. - С. 29-33.

34. Кірян Т. Насущні проблеми соціальної політики і шляхи їх вирішення / Т. Кірян, М. Шаповал // Україна: аспекти праці. - 2011. - № 6. - С. 4-7.

35. Кірян Т. Підвищення стимулюючої ролі пенсійної системи в Україні / Т. Кірян, Н. Михайленко // Україна: аспекти праці. - 2011. - № 8. - С. 17-21.

36. Кірян Т. Актуарні розрахунки в системі загальнообов'язкового пенсійного страхування першого рівня / Т. Кірян, В. Лукович // Україна: аспекти праці. - 2011. - №7. - С. 9-12.

37. Кичко І. Страхування як елемент фінансового механізму соціального захисту /І. Кичко // Фінанси України. - 2010. - № 4. - С. 148-153.

38. Колбун В. Росія і Казахстан: різні аспекти реформованої моделі / В. Колбун // Вісник Пенсійного фонду України. - 2010. - № 5-6. - С. 56-60.

39. Левін П. Удосконалення соціального страхування від нещасних випадків - умова збереження трудового потенціалу / П. Левін // Україна: аспекти праці. - 2011. - №2. - С. 21-27.

40. Логанова Л. До питання запровадження єдиного соціального внеску в Україні / Л. Логанова, Є. Котов, О. Прогнімак // Україна: аспекти праці. - 2011. -№ 3. - С. 13-18.

41. Машкін В. Перспективи реформування системи соціального

страхування / В. Машкін // Вісник Пенсійного фонду України. - 2010. - №3. – 8-9.

42. Мельник О. Реформування пенсійного забезпечення в Україні / О. Мельник // Фінанси України. - 2010. - № 4. - С. 32-39.

43. Михайлов А.В. Недержавні пенсійні фонди: сьогоdnішній погляд у майбутнє / А.В. Михайлов, О.Й. Ткач. - К.: В-во СПД Савчина, 2012. - 244 с.

44. Мних М.В. Страхування та його роль у забезпеченні соціального захисту населення / М.В. Мних // Фінанси України. - 2010. - №6. - С. 39-45.

45. Мних М.В. Медичне страхування за кордоном та можливості його реалізації в Україні / М.В. Мних // Економіка та держава. - 2011. - №11. - С. 39-41.

46. Могілевцев М. Система соціального страхування в Швеції / М. Могілевцев // Соціальный захист. - 2009. - № 5. - С. 55-59.

47. Мойсеєнко Т. Бюджет-2012. Соціальна сфера / Т. Мойсеєнко // Дебет- кредит. - 2012. - № 1.-С. 8-15.

48. Морозова О. Міжнародні стандарти побудови пенсійної системи / О. Морозова // Вісник Пенсійного фонду України. -2011. -№12. -С. 17-19.

49. Морозова О. Міжнародні стандарти побудови пенсійної системи / О. Морозова // Вісник Пенсійного фонду України. - 2010. - №1. - С. 16-17.

50. Нагарний В. Пенсійна реформа: думаємо про майбутнє / В.Нагорний // Все про бухгалтерський облік. - 2011. - № 82. - С. 4-7.

51. Нагарний В. Пенсійна реформа: думаємо про майбутнє/ В. Нагарний // Все про бухгалтерський облік. - 2011. - № 83. - С. 6-9.

52. Надточій Б. Соціальне страхування у контексті історії / Б. Надточій // Соціальный захист. - 2010. - № 2. - С. 20-24.

53. Надточій Б. Соціальне страхування у контексті історії / Б. Надточій // Соціальный захист. - 2010. - № 3. - С. 29-33.

54. Надточій Б. Соціальне страхування чи соціальне забезпечення? // Б. Надточій // Урядовий кур'єр. - 2011. - № 34. - С. 5.

55. Надточій Б. Три удари по пенсійній реформі - що робити далі? / Б. Надточій // Україна: аспекти праці. - 2011. - №3. - С. 8-12.
56. Надточій Б.О. Платоспроможність Пенсійного фонду / Б.О. Надточій // Фінанси України. - 2011. - № 12. - С. 60-70.
57. Никитенко В. Пенсії після 1 липня 2003 року: як вони змінилися /В. Никитенко // Все про бухгалтерський облік. - 2003. - № 66. - С. 28.
58. Нікіфоров П.О. Фінансово-економічні аспекти розвитку ринку праці та боротьби з безробіттям / П.О.Нікіфоров, А.О.Вольська // Фінанси України. —2008-№10.-С. 22-31.
59. Новіков В. Актуальні питання реформування системи соціального захисту населення / В. Новіков // Україна: аспекти праці. - 2010. - №4. - С. 6-11.
60. Новіков В. Концептуальні засади соціально орієнтованої економіки (практика європейських країн) / В. Новіков, З. Сіройч // Україна: аспекти праці. -2011. - № 6.- С. 30-35.
61. Нонко В. Іноземний досвід медичного страхування / В. Нонко // Страхова справа. - 2011. - №3. - С. 67-70.
62. Олефір О. Плюралізм соціального страхування як фактор розвитку економіки / О. Олефір // Україна: аспекти праці. - 2010. - №4. - С. 44-49.
63. Павленко Ю. Світовий досвід функціонування систем соціального страхування. Уроки для України / Ю. Павленко // Україна: аспекти праці. - 2010 -№ 6. -С. 30-36.
64. Партин Г.О. Пенсійні фонди як учасники фінансового ринку / Г.О. Партин, О.І. Тивончук // Фінанси України. - 2010. - № 9. - С. 143-150.
65. Папієв М. Міжнародний досвід реформування пенсійного забезпечення / М. Папієв // Україна: аспекти праці. - 2011. - № 1. - С. 3-7.
66. Перспективи роботи недержавних пенсійних фондів // Цінні папери України. - 2011. -№18. -С. 8-9.
67. Плаксій М. Система соціального страхування Республіки

Польща / Марія Плаксіє // Вісник Пенсійного фонду України. - 2009. - №3. - С. 14-17.

68. Погорєлова С. Рекомендації щодо призначення пенсій державним службовцям / С. Погорєлова // Вісник Пенсійного фонду України. - 2011. - № 5.

69. Ричік Л. Пенсійна реформа та її фінансові наслідки / Л. Ричік // Україна: аспекти праці. -2010.-№ 5.-С. 19-26.

70. Рудень В.В. Виникнення та функціонування системи медичного страхування / В.В. Рудень // Фінанси України. - 2011. - №1. - С. 76-87.

71. Рудень В.В. Страхова медицина і медичне страхування /В.В. Рудень. - Львів, 2009. - 305 с.

72. Сандлер Д.М. Сучасні принципи організації й регулювання пенсійного забезпечення / Д.М. Сандлер // Економіка та держава. - 2009. - №1.-С. 98-100.

73. Сіржук Р. Накопичувальні пенсійні фонди в Україні / Р. Сіржук // Цінні папери України. - 2010. - № 34. - С. 34-36.

74. Скрипник А.В. Фінансові ризики в контексті пенсійної реформи / А. В. Скрипник, Л.А. Ліхтенштейн // Фінанси України. - 2011. - №2. - С. 138-153.

75. Скуратівський В.А. Основи соціальної політики / В.А. Скуратівський, О. М. Палій. - К.: МАУП, 2008. - 200 с.

76. Соколик М. Сценарії та наслідки підвищення мінімальних соціальних стандартів у 2007-2009 рр. в Україні / М.Соколик, М. Півень // Україна: аспекти праці. - 2010. - №1. - 21-28.

77. Соціальне страхування // Все про бухгалтерський облік. - 2011. - №89.-С. 8-16.

78. Стожок Л. Напрями вдосконалення системи державного пенсійного страхування в Україні / Л. Стожок // Україна: аспекти праці. - 2010. - № 1. - С. 13-18.

79. Столяров В.Ф. Економічний механізм соціального страхування /

В. Ф. Столяров, Л.І. Васечко // Фінанси України. - 2011. - №2. - С. 31-43.

80. Таггарт М. Пенсійна реформа у постсоціалістичних країнах / М. Таггарт // Соціальна політика і соціальна робота. - 2010. - №1. - С. 19-26.

81. Татаренко Г. Моделі соціального страхування в контексті історії / Г. Татаренко // Підприємництво, господарство і право. - 2011. - №7. - С. 69-72.

82. Терещенко Г.М. Проблеми розвитку недержавного пенсійного страхування в Україні / Г.М. Терещенко, Т.А. Мусатова // Фінанси України. – 2008 - №12. - С. 12-17.

83. Ткаченко Л. Пенсійна реформа в Україні: крок уперед, два кроки назад / Л. Ткаченко // Україна: аспекти праці. - 2010. - № 8. - С. 13-18.

84. Ткаченко Л. Проблеми цільового використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування та можливості зниження страхових тарифів в Україні / Л. Ткаченко // Україна: аспекти праці. - 2010 8. -С. 7-11.

85. Ткаченко Л. Резерви збільшення доходів пенсійної системи України / Л. Ткаченко // Україна: аспекти праці. - 2009. - №5. - С. 15-19.

86. Трубич С.Ю. Формування системи соціального страхування / С. Ю. Трубич // Фінанси України. - 2010. - № 2. - С. 110.

87. Фурман В.М. Страхування та його роль у соціально-економічних процесах / В.М. Фурман // Фінанси України. - 2011. - №8. - С. 145-152.

88. Харитоновна Н, Як штрафує Пенсійний фонд / Н. Харитоновна // Все про бухгалтерський облік. - 2009. - № 66. - С. 7-10.

89. Шевчук П. Соціальна політика / Петро Шевчук. - Львів: Світ, 2007. - 400 с.

90. Шклярська І. Реформа української системи пенсійного забезпечення на тлі пенсійних реформ інших країн /І. Шклярська // Вісник Пенсійного фонду України. - 2010. - №8. - С. 10-11.

91. Юрій С.І. Соціальне страхування / С.І. Юрій, М.П. Шаварина, Н.В. Шаманська. - К.: Кондор, 2009. - 462 с.

92. Якимів А. Формування системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні / А. Якимів // Регіональна економіка. - 2010. - № 4. - С. 199-207.